

Budapest Környéki Törvényszék

Ügyszám: 22.P. 20.451/2018/12.

1

A Budapest Környéki Törvényszék Dr. Némethi Gábor (1123 Budapest, Táltos u. 15/B. VII/2.) ügyvéd által képviselt

felperesnek - a

) ügyvéd által képviselt **Lombard Lízing Zrt.**
(6720 Szeged, Tisza Lajos krt. 85-87.) **alperes** ellen **szerződés érvénytelenségének megállapítása** iránt indított perben meghozta a következő

közbenső í t é l e t e t:

A bíróság megállapítja, hogy a felek között 2008. VIII. hó 7-én létrejött HIT : számú egyedi kölcsönszerződés érvénytelen.

Megállapítja, a HIT 2006. V. hó 31. számú Üzletszabályzat V.6. pontja tisztességtelen, emiatt semmis.

A közbenső ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül e bíróságnál benyújtott, de a Fővárosi Ítéltáblához címzett fellebbezésnek van helye.

Ha a fellebbezés csak a kamatfizetésre, a perköltség viselésére, vagy összegére, a meg nem fizetett illeték vagy állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik, csak az előzetes végrehajthatósággal, a teljesítési határidővel, vagy a részletfizetés engedélyezésével kapcsolatos, illetve a fellebbezés csak az ítélet indokolása ellen irányul - és a felek tárgyalás tartását nem kérték - a másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálhatja el.

A felek közösen kérhetik, hogy a fellebbezést a másodfokú bíróság tárgyaláson kívül bírálja el.

A másodfokú bíróság az ügy érdemében tárgyaláson kívül határoz, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. Tárgyalás tartását a fellebbező fél a fellebbezésében kérheti.

I N D O K O L Á S

A bíróság a felperes személyes meghallgatása, valamint a rendelkezésre álló iratok alapján a következő tényállást állapította meg:

Budapest Környéki Törvényszék

Ügyszám: 22.P. 20.451/2018/12.

2

A felperes, mint kölcsönvevő, valamint az alperesi jogelőd, a Lombard Finanszírozási Zrt., mint hitelező 2008. augusztus 7-én megkötötte a HIT számú egyedi kölcsönszerződést, amely az rendszámú, Opel Astra Viva személygépkocsi finanszírozását biztosította.

A szerződés szerint a hitelező az Üzletszabályzatban foglalt feltételek mellett a kölcsönvevő számára 1.190.000 Ft. pénzkölcsönt nyújt, abból a célból, hogy az a pénzkölcsön felhasználásával a gépjármű tulajdonjogát a Korlátolt Felelősségű Társaságtól ( ) megszerzeze.

A szerződés tartalmazza, hogy az egyedi kölcsönszerződésben nem szabályozott kérdéseket a szerződés elválaszthatatlan részét képező, a Lombard Finanszírozási Zrt. hitelezési tevékenységére vonatkozó Üzletszabályzata tartalmazza (2. pont). A kölcsönvevő kijelentette, hogy az egyedi kölcsönszerződésben, az annak elválaszthatatlan részét képező opciós és adásvételi szerződésben, valamint az Üzletszabályzatban foglaltakat megismerte, megértette, és azokat a szerződés aláírásával magára nézve kötelezőnek ismeri el, az Üzletszabályzat átvételét a szerződés aláírásával nyugtázza (3. pont).

A szerződés 7-es pontja a mértékadó devizanemet CHF-ként határozta meg.

A HIT 2006. V. hó 31. számú Üzletszabályzat szerint a mértékadó árfolyam a mértékadó devizanem vételi árfolyama az egyedi kölcsönszerződés létrejött napján (24. pont). Rendkívüli árfolyameseménynek minősül az árfolyam szélsőséges mértékű (25 %-ot meghaladó) növekedése a mértékadó árfolyamhoz képest, vagy egyéb, a Magyar Nemzeti Bank, mint jegybank által foganatosított rendkívüli intézkedés, amely a forint árfolyamát a jövőben szélsőségesen befolyásolhatja.

A V.6. pont szerint, amennyiben a kölcsönszerződésben megjelölt "mértékadó devizanem" nem magyar forint, a kölcsönszerződés devizaalapú szerződés, amely esetben a kölcsönbe vevő vállalja a mértékadó devizanem és a forint közötti árfolyamváltozásból eredő kockázatokat.

Az árfolyamváltozás lehetséges mértéke euró esetében a mindenkori intervenciós sáv nagysága alapján limitálható, míg egyéb devizák esetében további kockázatot jelent az adott deviza és az euró keresztárfolyamának változása.

Az egyedi kölcsönszerződés szerint a rendszeres törlesztő részletek száma 120, havi összege 20.120 Ft. A törlesztő részletek esedékessége 2008. szeptember 5., majd azt követően minden hónap 5. napja. A bruttó vételár 1.490.000 Ft-ban került meghatározásra, míg az összes törlesztő részlet 2.414.400 Ft.

Az Üzletszabályzat V.4. pontja alapján a hitelező jogosult a folyósított kölcsön összege után kamatot felszámítani. A kamatszámítás módja képlet útján került meghatározásra az Üzletszabályzatban. 2015. IV. hó 20-án az alperes a 2014.

évi XL. törvényben (Elszámolási törvény) leírt elszámolási kötelezettségét teljesítette, megküldte a felperes számára az időszaki értesítésekben szereplő adatokat éves bontásban tartalmazó táblázatot is.

Arról tájékoztatta a felperest, hogy az elszámolás eredményeképpen az elszámolás fordulónapjáig, 2015. II. hó 1-ig megállapított tisztességtelenül felszámított összeg 88.241 forintban. A tisztességtelenül felszámított összegből a fogyasztói kölcsönszerződésből eredő tartozásra elszámolt az alperes 88.241 Ft-ot. Az elszámolás során a szerződés megszűnésének időpontjában alkalmazott tisztességes kamat mértékét 14,83 %-ban határozta meg. E szerint a fennmaradó tartozás összege 2.020.833 Ft.

Tájékoztatta a felperest, mivel a szerződés az elszámolás fordulónapja előtt megszűnt, azonban lejárt tartozást tartanak nyilván, a kifizetendő összeg az elszámolás fordulónapjával beszámításra került a lejárt tartozásba.

Az elszámoló levélben foglaltakkal szemben panaszt terjesztett elő a felperes. Az alperes válaszát követően az Elszámolási törvény 21.§ (1) bekezdésében meghatározott határidőn belül nem fordult a Pénzügyi Békéltető Testülethez. Így az alperes az Elszámolási törvény (2014. évi XL. törvény) 38.§ (6) bekezdés b.) pontja alapján az elszámolást felülvizsgáltként tekintette.

A felperes 2014. III. hó 13-áig teljesített befizetést az alperes részére.

A felperes a kölcsönszerződés tisztességtelenségének, ezért érvénytelenségének a megállapítását kérte, mert az alperes nem tett eleget tájékoztatási kötelezettségének, sem írásban, sem szóban nem adott tájékoztatást a felperes részére a devizaárfolyamnak a szerződésre gyakorolt hatásáról. A felperesi álláspont az volt, hogy az ÁSZF V.6. pontja kockázattelepítést tartalmaz, és nem kockázatfeltáró nyilatkozat. Annak tartalma nem felel meg a Hpt. 203.§ (6) és (7) bekezdésében, valamint a Kúria 2/2014. PJE határozatában foglaltaknak. Emiatt jogszabályba ütközik és tisztességtelen (Ptk. 209.§ (1) és (4) bekezdés). Kérte a szerződés érvénytelenségének megállapítását, továbbá az érvénytelen kölcsönszerződés érvényessé nyilvánítását azzal, hogy a szerződés tartalma: 1.190.000 Ft., a kölcsön kirovó pénzneme forint, az ügyleti kamat: BUBOR + 14,89 % kamatfelár. A felperes tartozása 2014. III. hó 13-ai befizetésig teljesített összegekkel 1.154.668 Ft.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Arra hivatkozott, hogy a felperes a devizakockázatról a szerződéskötéskor a tájékoztatást megkapta, másrészt pedig az Üzletszabályzatban is tájékoztatást kapott. Az egyedi szerződést aláírta, kijelentette, hogy az Üzletszabályzatban foglaltakat megismerte, megértette, és az abban foglaltakat a kölcsönszerződés aláírásával nyugtázza. Az Üzletszabályzatban meghatározásra került a mértékadó devizanem fogalma, a mértékadó

árfolyam, valamint az árfolyamváltozás kiszámításának a képlete és annak alkalmazása feltételei is.

Előadta, hogy az alperes a szerződéskötéskor hatályos jogszabályok szerint az ügyleti képviselője útján eleget tett a tájékoztatási kötelezettségének, a felperes a szerződés megkötésekor a kérdéseire választ kapott, illetve választ kaphatott. A felperesnek joga és kötelezettsége az általa kérdéses vélt információkat megszerezni, az ezzel kapcsolatos kérdéseket feltenni, és mindezek fényében a szerződést aláírni. Hivatkozott arra, hogy a szerződések megkötése során a fogyasztóknak is a jóhiszeműség, a tisztesség követelményei szerint kell eljárniuk, és az együttműködési kötelezettség elveit be kell tartaniuk (rPtk. 4.§ (1), (4) bekezdés).

Hivatkozott a 2/2012. (XII. 10.) PK véleményre, miszerint elvárható a fogyasztótól, hogy a nagyszámú és hosszabb távra szóló ügylet jellegéhez, nagyságrendjéhez, a vállalt kockázat mértékéhez igazodóan tájékozódjon a szerződés megkötése előtt.

A felperes keresete a szerződés érvénytelenségének, az Üzletszabályzat V.6. pontja tisztességtelenségének megállapítása körében megalapozott.

A szerződéskötéskor hatályos Ptk. 209.§ (1) bekezdése alapján tisztességtelen az általános szerződési feltétel, illetve a fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltétel, hogyha a feleknek a szerződésből eredő jogait és kötelezettségeit a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a szerződési feltételt támasztójával szerződést kötő fél hátrányára állapítja meg.

A (2) bekezdés akként rendelkezik, hogy a feltétel tisztességtelen voltának megállapításakor vizsgálni kell a szerződéskötéskor fennálló minden olyan körülményt, amely a szerződés megkötésére vezetett, továbbá a kikötött szolgáltatás természetét, az érintett feltételnek a szerződés más feltételeivel, vagy más szerződésekkel való kapcsolatát.

A Ptk. 209/A. § (2) bekezdése alapján a fogyasztói szerződésben az általános szerződési feltételként a szerződés részévé váló, továbbá a fogyasztóval szerződő fél által egyoldalúan, előre meghatározott és egyedileg meg nem tárgyalt tisztességtelen kikötés semmis.

A 2/2014. PJE határozat indokolása szerint a Ptk. 205.§-nak (3) bekezdése értelmében a felek a szerződés megkötésénél együttműködni kötelesek, és tájékoztatniuk kell egymást a megkötendő szerződést érintő minden lényeges körülményről.

A Hpt. 203.§ (6) bekezdése szerint, hogyha a szerződés devizahitel nyújtására irányul, illetve ingatlanra kikötött vételi jogot tartalmaz, a pénzügyi intézménynek fel kell tárnia a szerződési ügyletben az ügyfelet érintő kockázatot, amelynek tudomásulvételét az ügyfél aláírásával igazolja. A kockázatfeltáró nyilatkozatnak tartalmaznia kell a devizahitel nyújtására

irányuló szerződés esetén az árfolyamkockázat ismertetését, valamint annak hatását a törlesztőrészletre.

A perben az alperest terhelte annak a bizonyítási kötelezettsége, hogy a felperes részére, az árfolyamkockázat tartalmára vonatkozóan konkrét, egyedi tájékoztatást adott. Ezzel szemben a fogyasztót terheli annak a bizonyítása, hogy az ilyen tájékoztatást nem kapta meg, nem gondolhatta azt, hogy az árfolyamkockázatnak reális lehetősége van.

Az alperes arra hivatkozott, hogy ügyleti képviselője útján eleget tett a tájékoztatási kötelezettségének a szerződéskötéskor. A felperes ezzel szemben akként nyilatkozott, hogy ilyen tájékoztatást nem kapott (20.345/2016/12. jegyzőkönyv). Az alperes állítását nem bizonyította.

Az alperesnek az a hivatkozása, hogy a szerződés és az Üzletszabályzat rendelkezik a felperes fizetési kötelezettségeiről, tartalmazza a tájékoztatást az árfolyamkockázat tartalmára vonatkozóan, nem volt elfogadható. A szerződés nem tartalmazott árfolyamkockázat viselésére vonatkozó rendelkezést. Az Üzletszabályzat V.6. pontja alapján nem állapítható meg, hogy a forint kedvezőtlen irányú változása esetén ez milyen következményekkel jár a felperes fizetési kötelezettségére, a törlesztőrészletei milyen mértékben változnak.

A 6/2013. számú PJE határozat (3. pont) előírja, hogy a pénzügyi intézményt a jogszabály alapján terhelő tájékoztatási kötelezettségnek ki kell terjednie az árfolyamváltozás lehetőségére, és arra, hogy annak milyen hatása van a törlesztőrészletre. A tájékoztatási kötelezettség nem terjedhetett ki az árfolyamváltozás mértékére.

A 2/2014. számú PJE határozat indokolása (III.1. pont) tartalmazza, hogy a Ptk. 209.§ (4) bekezdése alapján az általános szerződési feltétel és a fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalt feltétel tisztességtelenségét önmagában az is megalapozza, ha a feltétel nem világos, vagy nem érthető. Abban az esetben, ha a szerződés szövegéből és a pénzügyi intézmény által nyújtott tájékoztatásból egyértelműen felismerhető volt az "átlagos fogyasztó" mércéjén keresztül megítélt konkrét fogyasztó számára, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül kizárólag őt terheli, és, hogy az árfolyam ránézve kedvezőtlen változásának nincs felső határa, a vizsgált kikötés tisztességtelenségét a Ptk. 209.§ (5) bekezdésében foglaltakra tekintettel nem lehet megállapítani. Amennyiben azonban az árfolyamkockázat korlátlan viselésének szerződési rendelkezése a fogyasztó számára a pénzügyi intézménynek felróható okból nem volt világosan felismerhető, illetve érthető, fennállnak a szerződés tisztességtelensége megállapításának feltételei.

A 6/2013. PJE határozat 3. pontjához fűzött indokolás kifejti, hogy a Ptk. 205.§ (3) bekezdése alapján a felek a szerződés megkötésénél együttműködni kötelesek és figyelemmel kell lenniük egymás jogos érdekeire. A szerződéskötést megelőzően is tájékoztatniuk kell egymást a megkötendő

szerződést érintő minden lényeges körülményről. A devizaalapú fogyasztói kölcsönszerződések esetén a felek között információs egyensúlyhiány áll fenn. EzT ellensúlyozandó, a Hpt. - többször módosított - 203.§-a speciális többlettájékoztatási kötelezettséget írt elő a pénzügyi intézmények számára. Ez analóg módon az alperesre is vonatkozik. A Hpt. 203.§ (1) bekezdés szerint a pénzügyi intézmény egyértelműen és közérthetően köteles ügyfeleit, illetve jövőbeni ügyfeleit a pénzügyi intézmény által nyújtott szolgáltatások igénybevételének feltételeiről, valamint a feltételek módosulásáról tájékoztatni. A 2005. január 1. után lakossági ügyféllel megkötött devizahitel nyújtására irányuló, illetve ingatlanra kikötött vételi jogot tartalmazó szerződéseknel pedig a Hpt. előírja, hogy fel kell tárnai a szerződéses ügyletben az ügyfelet érintő kockázatot, amelynek tudomásulvételét az ügyfél aláírásával igazolja. Ennek az ügyfél által aláírt kockázatfeltáró nyilatkozatnak tartalmaznia kell az árfolyamkockázat ismertetését, valamint annak hatását a törlesztőrészletre. A tájékoztatásnak tehát ki kell terjednie az árfolyamváltozásának a lehetőségére, és arra, hogy annak milyen hatása van a törlesztőrészletre. A tájékoztatási kötelezettség nem terjedhetett ki az árfolyamváltozás várható irányára, előre nem látható mértékére, a kockázat reális voltára, valószínűségére.

A felperes számára adott tájékoztatás nem volt megfelelő. Az alperes által hivatkozott Üzletszabályzat és a szerződés nem tartalmaz kockázatfeltárást. A szerződésben megfogalmazott azon kikötés, hogy mértékadó devizanem a CHF, nem nyújt kielégítő tájékoztatást a kockázatra. A felperes nem kapott olyan tájékoztatást az alperestől sem a szerződéskötést megelőzően, sem a szerződéskötéskor, hogy az árfolyamkockázatnak a ránézve kedvezőtlen hatását ténylegesen fel tudja mérni. Nem tartalmazta a tájékoztatás azt sem, hogy az árfolyamkockázatnak nincsen felső határa, és a felperesnek a törlesztő részlete többszörösére is emelkedhet. Sem a szerződés, sem az Üzletszabályzatban foglalt tájékoztatás nem volt alkalmas az idézett jogegységi határozatban is rögzített felperesi információs hátránynak a megszüntetésére.

Az Európai Bíróság C-51/2017. számú ügyben hozott ítéletében kifejtette, a 93/13. Irányelv 4. cikkének (2) bekezdését akként kell értelmezni, az a követelmény, mely szerint a szerződési feltételeket világosan és érthetően kell megfogalmazni, arra kötelezi a pénzügyi intézményeket, hogy elegendő tájékoztatást nyújtsanak a kölcsönvevők számára ahhoz, hogy ez utóbbiak tájékozott és megalapozott döntéseket hozhassanak. E tekintetben e követelmény magában foglalja, hogy az árfolyamkockázattal kapcsolatos feltételnek nemcsak alaki és nyelvtani szempontból, hanem a konkrét tartalom vonatkozásában is érhetőnek kell lennie a fogyasztó számára abban az értelemben, hogy az általánosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekinthető, átlagos fogyasztó ne csupán azt legyen képes felismerni, hogy a nemzeti fizetőeszköz a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti devizához képest leértékelődhet, hanem értékelni kell tudnia egy ilyen feltételnek a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt - esetlegesen jelentős - gazdasági következményeit is. A 93/13. Irányelv 4. cikkét akként kell értelmezni, hogy az megköveteli, a szerződési feltételek világosságát és érthetőségét a szerződés

megkötésekor fennálló, a szerződés megkötésével kapcsolatos összes körülményre, valamint a szerződés összes többi feltételére hivatkozva értékeljük, azon körülmény ellenére is, hogy e feltételek némelyikét a nemzeti jogalkotó utólag tisztességtelennek nyilvánította, vagy ilyennek vélelmezte és ennek alapján azok semmisségét állapította meg.

A Kúria devizahiteles pereket vizsgáló konzultációs testülete 2019. április 10-ei ülésén állást foglalt az árfolyamkockázatra vonatkozó szerződési kikötések tisztességtelenségéről. Akként fogalmazott, az árfolyamkockázat viselésével kapcsolatos tájékoztatás elmaradása, vagy nem megfelelő volta esetén tisztességtelen (nem világos, nem érhető) és így érvénytelen a szerződésnek az a rendelkezése, amely szerint az árfolyamkockázatot a fogyasztó viseli. Mivel ez a fűszolgáltatás körébe tartozó szerződési rendelkezés, ennek érvénytelensége az egész szerződés érvénytelenségét eredményezi, aminek következtében a fogyasztó nem kötelezhető az árfolyamkockázat viselésére.

Nem minősül a Kúria szerint megfelelő tájékoztatásnak, ha az árfolyamkockázat viselése csak kikövetkeztethető a szerződés egyes rendelkezéseiből, vagy több különböző okiratban (pl. ÁSZF, üzletszabályzat, hirdetmény) szereplő rendelkezések együttes értelmezése alapján.

Az, hogy az árfolyamkockázatról való tájékoztatást tartalmazó okirat aláírására a szerződéskötéssel egyidejűleg kerül sor, akkor nem kifogásolható, ha a félnek elegendő idő állt rendelkezésére annak áttanulmányozására a szerződés aláírását megelőzően. Annak megítélésénél, hogy a fogyasztó kellő körültekintéssel járt-e el, amikor nem kért a pénzügyi intézménytől további tájékoztatást, figyelemmel kell lennie a szerződés átlagos fogyasztó számára esetleg félreérthető, homályos, bonyolult megfogalmazására is. A tájékoztatás - összhangban az Európai Unió Bírósága vonatkozó iránymutatásaival - akkor megfelelő, ha abból kitűnik, hogy a fogyasztóra hátrányos árfolyamváltozásnak nincs felső határa, vagyis a törlesztő részlet akár jelentősen is megemelkedhet, valamint ha abból az is kitűnik, hogy az árfolyamváltozás lehetősége valós, az a hitel futamideje alatt is bekövetkezhet. A tájékoztatásból egyértelműen kell kitűnnie nemcsak annak, hogy az árfolyamváltozással számolni kell, hanem annak is, hogy az nem elhanyagolható mértékű kockázatot jelent és nemcsak elhanyagolható mértékben növelheti a törlesztőrésztleteket.

A fentiekre figyelemmel a bíróság a felperes által érvényesített jog fennállása tekintetében közbenső ítéletet hozott az rPp. 213.§ (3) bekezdése alapján, míg a követelés összezszerűsége, a jogkövetkezmények tekintetében a tárgyalást elhalasztotta. Figyelemre volt arra a tényre is, hogy a Kúria Konzultációs Testülete az árfolyamkockázatra vonatkozó kikötések érvénytelensége jogkövetkezményei vonatkozásában 2019. VI. hó 19-én ülést tart, annak meghatározása érdekében, hogy a felek közötti elszámolás milyen elvek szerint történjen.

Budapest Környéki Törvényszék

Ügyszám: 22.P. 20.451/2018/12.

8

Az rPp. 213.§ (3) bekezdése alapján a tárgyalás a jogkövetkezmények tekintetében csak a közbenső ítélet jogerőre emelkedése után folytatható.

Budapest, 2019. május 30.

Dr. Tóth Enikő s.k.
bíró